

ҚАРДОШЛАРИМИЗ МАСЛАҲАТИГА АМАЛ ҚИЛИБ, ЎЗА ПАРВАРИШИНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРАЙЛИК!

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

Иссиқ кунларда ўзани толиқтириб қўйманг * Экинни кечакундуз қондириб суғоринг * Қатор ораларини об-тобида юмшатиб, тупроқда етарли нам сақланг * Ёш ўзани шу кунларда алоҳида парваринг қилиб, уни олдингиларга етказиб олинг!

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

45-йил чиқиши
№ 159 (12.512).

Чоршанба, 10 июль 1963 йил

Баҳоси 2 тийин.

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

МИРИШКОР СУВЧИЛАР

Қува ишлаб чиқариш бошқармасидаги Киров номи колхозининг 905 гектар ердаги ўзани озиклантирилиб, қондириб суғорилади. Жура ака Нурибоев, Мели Гофуров, Жума Тошбоев, Ёлдош Аронов ва Олим Едубов каби сувчилар бунга катта ҳисса қўйишди.

Б. ҚАЮМОВ.

Жура ака Нурибоев, Мели Гофуров, Жума Тошбоев, Ёлдош Аронов ва Олим Едубов каби сувчилар бунга катта ҳисса қўйишди.

АБАДИЙ ДЎСТЛИК ВА БУЮК ҲАМКОРЛИК

Дўстлик, биродарлик! Бу икки сўзни ҳар бир калби пок киши ҳурмат билан тилга олади. Дўстлик, биродарлик ва ҳамкорлик — совет кишилари учун энг қадри, энг азизидир. Мамлакатимиз ҳаётларини ягона, қардошлик оиласига бирлаштирган шу ленинча дўстлик, биродарлик ва ҳамкорлик туфайли совет кишилари коммунизмнинг нурафшон чўққилари сари қомил ишонч билан олга бормоқдалар ва буюк яратувчилар ишларини амалга оширмоқдалар.

Партияимизнинг тарихий XXII съезди, КПСС Программаси коммунист кўчилишининг улғувор вазифаларини белгилаб берди. Бу вазифаларнинг амалга оширилиши натижасида мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базаси вужудга келтирилади, совет кишилари янги, порлоқ ҳаёт бормоқдалар. Партияимиз белгилаган улкан вазифаларни бажариш учун ҳаётимизнинг барча соҳаларида ижодий, қаҳармонуна ишлаб келинмаётган шу кунларда Ватанимиз ҳақиқатининг дўстлиги, биродарлиги, ҳамкорлиги ва ўзаро ёрдами янада ёрқинроқ намоён бўлмоқда. Завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхоз далаларида фидокорона меҳнат қилаётган, янги ерларни ўзлаштириб, чўл ва даштларга ҳаёт келибратган азаматлар, саноят, қишлоқ хўжалиги ва чорвачилик маҳсулотларини кўпроқ етиштириш учун курашаётган аҳоли кишиларимиз орасида турли миллат вакиллари бор. Улар бир-бирига қон-қардош, ака-ука, дўст ва биродар. Яхши оилалар ака-ука бири-бирига кўмаклашгани каби, Ватанимиздаги республикалар оиласида ҳам, бу республикаларнинг ҳам сирли ўз тажрибаси, ўз билими билан бири-бирига ёрдам бермоқда. Уларни ана шундай аҳил, тотув ва дўст оилалар Коммунист партия бирлаштирди.

Мамлакатимиз ҳақиқати орасида буюк дўстлик ва ҳамкорликнинг ҳамма ерда, ҳар бир соҳада кўриш мумкин. Республикамизда ўзбеклар ва руслар, қорақалпоқлар ва украинлар, тоjikлар ва қозоқлар, қирғизлар ва туркманлар, татарлар ва қорейслар, озарбайжонлар ва арманлар, хуллас мамлакатимиздаги деярли барча миллатларнинг вакиллари ҳудди қардошлардек яшамоқдалар ва меҳнат қилмоқдалар. Ҳар бир қорхона, ҳар бир колхоз ва совхоз, ўқув юрти, ҳар бир ташкилот, ҳар бир коллективда кўп миллатларнинг фарзандлари бор. Совет ҳақиқатининг ленинча дўстлиги жаҳоншумул тарихий галабаларимизнинг тош-метиндек мустаҳкам негизидир. Ўзбекистон саноати ва қишлоқ хўжалиги ҳамда маданиятининг ҳодимлари бошқа қардош республикаларининг кишилари, колхозчилари ва интеллигентлари билан ўзаро социалистик мусобақа боғлаб, жуда улкан вазифаларни ҳамкорликда дўстона ҳал этмоқдалар. Традицияга айланиб кетган бу дўстлик ва ҳамкорлик аjoyиб самара бермоқда.

Шу кунларда Тоjikистон, Туркманистон, Қирғизистон, Озарбайжон республикалари ва Янубий Қозоғистон областининг пахтакорлари республикамиз далаларида ўзаро социалистик мусобақа шартларининг бажарилишини текширмоқдалар. Қардош республикалар пахтакорларининг вакиллари ўзбек халқи бу йил мамлакатга 3 миллион 566 минг тонна «оқ олин» етказиб бериш учун қандай иш олиб бораётгани билан, илгор хўжаликларининг иш тажрибалари, мўл ҳосил етиштириш йўлидаги прогрессив усуллар билан танишмоқдалар ва шу билан бирга қимматли маслаҳатлар, дўстона ёрдамларни ўргатмоқдалар. Қардошларнинг маслаҳатлари ва таъжибий мўлоҳазалари ҳамма ерда энг яхши дўстнинг ёрдами ва ҳамкорлиги деб қаралмоқда ва ўза

парваринида йўл қўйилган камчилик ва ҳатоларни тезда тўғатиш учун оператив чора ва тадбирлар қўйилмоқда. Тоjikистон, Туркманистон, Қирғизистон, Озарбайжон республикалари ва Янубий Қозоғистон областининг пахтакорлари республикамизнинг дала-лари ҳамма областларида бўлганича, Озарбайжонда дўстларимиз Тошкент областининг Каланин, Ўрта Чирчиқ ва Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармаларидаги кўпгина колхоз ва совхозларда кўпгина хўсал етиштириш учун аниқ мўл ишлаб қилинганлигини мамнун бўлишди. Самарқанд областидеги мусобақа шартларининг бажарилишини қўзғаб кечирган туркманистонлик пахтакорлар Норпой ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Самарқанд» ва Киров номи колхозларида ўзаро яхши парварини шартларининг алоҳида кўрсаткичлар билан 32 центнердан ортиқ етиштириш учун курашаётган Киров номи колхозининг дала-лари ҳамма ердаги ўзани етиштириш, олинган социалистик мажбуриятларни бажариш учун қандай кураш олиб бормоқданигини, ўза парваринида йўл қўйилган камчиликларни ҳам аниқлашди. Қоракўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Партия XXII съезди», «Ўзбекистон», «Правда», «Москва» колхозлари, Бухоро ишлаб чиқариш бошқармасидаги Навоий номи ва бошқа колхозларда ўза парваринида бўшашувчилар ҳам сурмоқда. Бу хўжаликларда аниқ паст ўзапар алоҳида парварини қилинмаётган. «Москва» колхозларида кўпгина бригадаларда ўза ёлпасига бостириб суғориламоқда. Суғорилган майдонлар ўз вақтида култивация қилинмаётганини кўриб қолмоқда. «Правда» колхозларида эса култивациянинг сифатига эътибор берилмаётган. Қарийб 300 гектар ердаги ўза парваринида 15-20 кун оғинада қолган Хоразм областининг Гурлан ишлаб чиқариш бошқармасида 11 минг гектар ердаги ўза суғорилган ҳолда ҳозиргача атиги 4 минг гектар ер

култивация қилинган. Областида ҳақиқат 20 минг гектарга яқин ердаги ўза бир марта ҳам суғорилмаган.

Қардош пахтакорларнинг маслаҳатлари илҳомидеги қолоқликларни тўғатишга ва ўза парварини ривожлантиришга катта ёрдам бермоқда. Ишлаб чиқариш бошқармалари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, маҳаллий партия ташкилотлари аниқланган камчиликларни тезда тўғатиш юзасидан амалий тадбирлар, Селгиламоқдалар, қишлоқ меҳнаткашларининг эътиборини ўза парварини кучайтиришга қаратмоқдалар. Жойларда ўзаро текшириш йўналишлари бағишланиб ўтказилган йилги ишларда илгорлар тажрибаси оммалаштирилиб, қолоқ хўжаликлар ишларини яхшилаш ва қолоқ участкалардаги ўзаларни тезроқ ривожлантириш юзасидан маслаҳатлаш олимоқда.

Июль — мўл ҳосил учун курашадиган асосий ва масъулиятли дала ҳисобланади. Бу ойда ҳар бир тўл ўзани меҳр ва эътибор билан парварини қилиш, уни сувга, озукага тўйдириш, шоналарни қулга, тулғи эса қўсакка айлантириш керак. Бунинг учун дала ишларини ҳар тарафлама намунали уюштириш, бутун кўч ва техника воситаларини ўзани яхшилаб парварини қилишга, мўл ҳосил тўлашга сафарбар этиш лозим. Сурхондарёликлар қақирғига жавобан ўза парварини кучайтириб, кечроқ кунда фидокорона меҳнат қилиётган пахтакорларимиз мўл ҳосил учун пухта замин яратмоқдалар. Уларнинг бу олижаноб ишида қардош пахтакорларнинг вакиллари яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Пахтакорлар ва саноат ҳодимларининг социалистик мусобақаси меҳнаткашларни коммунистик ўзаро ёрдам руҳида турбонламоқда. Ҳар бир республикани илгор тажриба билан бойитмоқда. Ўрта Осиё ва Закавказье республикалари пахтакорларининг мақсади — мамлакатда кўпроқ «оқ олин» етказиб берилиб, Дўстликимиз ва ҳамкорлигимиз қанчалик қудратли бўлса, олға томон шўнчалик тез ҳаракат қилинсин. Зафарларимиз янада кўпаяди. Халқларимизнинг буюрдан қучли, тоғлардан юксак оқёндан чўқур дўстлиги эл фаровонлиги, мамлакатимиз раванлиги ва коммунистик кўчилиш вазифаларини муваффақиятли бажаришга қудратли кучдир.

ДЎСТЛИК ВИЗИТИ БИЛАН

ЧОП, 9 июль. (ТАСС). Совет Иттифоқи Коммунист партияси Марказий Комитети, СССР Министрлар Советининг тақлифига биноан, Венгрия Халқ Республикасининг партия-хукулат делегацияси дўстлик визити билан бугун Совет Иттифоқига келди. Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Венгрия Революция ишчи-деҳқонлар хукулатининг раиси ўртоқ Янош Кадар делегацияга бошчилиги қилди.

Емгир ёғишга қарамай, меҳнаткашларнинг жуда кўп вакиллари чегарадаги ЧОП станциясига тўпланган.

Венгрия Халқ Республикасининг, Совет Иттифоқи ва Украина ССР давлат гимнларининг садолари янгради. Украина ССР Министрлар Советининг Раиси И. П. Казанец ва Я. Кадар нутқ сўзладилар.

Шундан кейин венгриялик меҳмонлар махсус поездда Москвага жўнаб кетдилар.

Мехнат зафарлари

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ НҲАТ

КПСС XXII съезди қарорларининг бажариш учун астойдил курашаётган Тошкент областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари асосий галабани қулга киритдилар. 7 июлгача область давлатга 1900 тонна ўринга 1929 тонна нухат сотиб, йиллик планни ортиғи билан адо этди.

Ўрта Чирчиқ, Юқори Чирчиқ ва Калинин ишлаб чиқариш бошқармаларининг азаматлари нухат сотишда юқори кўрсаткичларга эришдилар. Бу бошқармаларда нухат сотиш йиллик планни 137-229 процентдан бажарилади.

Юқори Чирчиқ бошқармасидаги «Политотдел» колхози 100 гектар далаликдор ернинг ҳар гектаридан 18 центнердан, «Поллная зеведа» колхозини суғориладиган ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан нухат етиштиришга муваффақ бўлди.

Область хўжаликларидеги давлат нухат сотиш қизғин давом этмоқда.

АНДИЖОН. Тоjikистон ССР пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси аъзоларидан бир гуруҳи И. Боскан ишлаб чиқариш бошқармасидаги Карл Маркс номи колхозининг ўзаларини кўздан кечирмоқда. С. Безноссов фотоси.

ҚИММАТЛИ МАСЛАҲАТЛАР

БУХОРО. («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Қардош Туркманистон ССР пахтакорларининг Мўрғоб ишлаб чиқариш бошқармасидаги бошқармачи Қилич Соатмуродов раҳбарлик қилаётган ўзаро текшириш бригадаси аъзолари бир неча кундан бери Бухоро область колхоз ва совхоз далаларида бўлиб, олинган социалистик мажбурият шартларининг қандай бажарилаётганини кўздан кечирмоқдалар. Туркманистонлик мусобақадорларимиз ўза парварини намунали ташкил этган хўжаликларнинг ишларидан гоёт мамнун бўлиб, баъзи хўжаликлардаги камчиликларни тўғатиш юзасидан фойдали маслаҳатлар бердилар.

Қоракўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Октябрь», Бухоро ишлаб чиқариш бошқармасидаги Ленин номи, Ромитан ишлаб чиқариш бошқармасидаги Свердлов номи, «Коммунизм» колхозларида ўза парварини юксак агро-техника қоидаларининг ўзига ялғизлигини мусобақадорларимизни гоёт хурсанд қилди. Улар «Октябрь» колхозининг Ўрташой Тўқлиева, Шарофат Баракаева, «Коммунизм» колхозининг Тоҳир Қорғондеев, Жура Шодиев, Свердлов номи колхозининг Халим Ҳамидов ўртоқлар бошқармадаги дала-ларидаги олди ўзада 15-16 тадан гўл ва 4-7 тадан қўсак санадилар.

Свердлов номи колхозда чўқур олинган эгатиб орали ўза най усулида қондириб суғорилаётгани меҳмонларга жуда манзур бўлди. Бу ерда ўзани озиклантириш, тупроқни ишлаб яхши ташкил этилган. Меҳмонлар ҳамма хўжаликларда ҳам суғоринида ана

шу прогрессив усулни кенг қўлланишни тавсия қилдилар.

Шу билан бирга мусобақадорлар мўл ҳосил тақдирини учун жиддий қайғурмаётган баъзи колхозлар ва бригадаларнинг ҳам борлигини кўриб, афсусланмоқдалар. Қоракўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Партия XXII съезди», «Ўзбекистон», «Правда», «Москва» Бухоро ишлаб чиқариш бошқармасидаги Навоий номи ва бошқа қатор колхозларда ўза парваринида бўшашувчилар ҳўқум суғарилаётганини аниқланди. Бу хўжаликларда талайгина майдондаги ўза аяқ пастлигига қарамай, алоҳида парварини қилинмаётган.

Қоракўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги ўртоқ Махмудов раислик қилаётган «Москва» колхозидеги ўзани суғориш ёмон ташкил этилган. Кўпгина бригадаларда ўза ёлпасига бостириб суғориламоқда. Сувчиларнинг икки еменда, ишларни ташкил этилмаган. Ўртоқ Д. Ҳамроев бошқармада суғорилган кечаси сувчи эгасиз ташлаб қўймоқдалар. Бунинг натижасида, қарийб 15 гектар майдондаги ўза сувга бостирилган. Суғорилган майдонлар ўз вақтида култивация қилинмай, тупроқни қотириб юборилган.

Шу бошқармадаги «Правда» колхозидеги чўққир агрегатларнинг тўла қувват билан ишларни ташкил қилинмаётгани. Ҳар бир агрегатнинг ўртача кунлик иш унуми 5-6 гектардан ошмайди. Колхозда агротехника қоидаларининг бўзиллигига йўл қўйилмапти. Култивация тор ва саз ўтказилиб, ўза индиз системасига яқин бўлган тупроқ қатлами юмшатишмай қолаетир. Култиваторларнинг бир

кисмига ўғитлагич аппаратлар ўрнатилмагани сабабли ўзанинг озукага бўлган талаби қондирилмапти. Колхозда қарийб 300 гектар ердаги ўза ривожланишдан 15-20 кун орқада қолган. Шунга қармай, бу майдонлардаги ўзалар кўшимча озиклантирилмай янги паст, алоҳида парварини қилинмаётган.

Мусобақадорлар кўпгина хўжаликларда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш қилиб, илгорлар тажрибасини қўл билан ўргатишди.

А. РАҲМАТИЛЛАЕВ.

ХАҚ ГАПНИ АЙТМОҚДАЛАР

ЎРГАЧ. («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Қардош Туркманистон ССР пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси Хоразм областининг барча бошқармаларидаги 65 колхоз, 415 бригада ва 24 чорвачилик фермасида бўлиб, 1963 йилда олинган социалистик мажбуриятнинг бажарилишини текширмоқдалар.

Меҳмонлар КПСС Марказий Комитетининг ноябрь ва июль пленуми қарорларидан руҳланиб, област меҳнаткашлари «оқ-ҳаво қишлоқчиларининг зўр ушшоқлиги ва мардонворлиги билан етигиб, мўл ҳосил етиштириш йўлида жонобозлик кўрсатишга тўғатганини намунали билан қайд қилдилар. Область пахтакорлари ҳақиқатдан ҳам кўпчилик майдонлардаги ўзаларнинг нормал ривожланишига эришмоқдалар.

Янгириқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги Киров номи, «Хоразм», Шовот ишлаб чиқариш бошқармасидаги Охунбоев номи, Гурлан ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ўзбекистон», Хева бошқармасидаги Крупская номи, Хазораспдаги Нариманов номи колхозлари ва ўнлаб илгор бригадаларда ўза яхши ривожланиб, мўл ҳосил тўланимоқда.

Ўзаро текшириш бригадаси аъзолари машғул область колхозлари илгорларининг иш тажрибаларини ўрганиш билан бир қаторда, айрим хўжаликларда қўпол хато ва камчиликларга йўл қўйилганлигини ҳам учратдилар. Хева ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Хева» колхозини гектаридан 30 центнердан пахта етказиб бериш мажбуриятини олган. Меҳмонлар колхоз дала-ларини айланишларида маълум бўлдики, ўза парваринининг аҳоли мажбуриятга яраша эмас. С. Урозматов, С. Асдуллаев ва бошқа ўртоқлар бошқармадаги дала-лари қарийб 50 процент майдондаги ўза Ғешдан 10-15 кун кейинда қолмоқда. Бундай ҳўқум манзарани шу бошқармачи Эргельс номи, Карл Маркс номи, Чапаев номи колхозларида ҳам уч

кўлхозларида мавжуд «ОДН» ва қўл аппаратлари тўла ишга солинмапти. Пайкал четлари бегона ўтлардан тозаланмай, ҳашаротнинг кўплаб тарқалишига сабаб бўляпти.

Туркманистонлик меҳмонлар аниқланган камчиликларни тўғатиш юзасидан Ҳар бир колхоз, ҳар бир бригада ва зевнога алоҳида-алоҳида қимматли маслаҳатлар бериб, илгорлар тажрибасини қўл билан ўргатишди.

А. РАҲМАТИЛЛАЕВ.

ХАҚ ГАПНИ АЙТМОҚДАЛАР

ЎРГАЧ. («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Қардош Туркманистон ССР пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси Хоразм областининг барча бошқармаларидаги 65 колхоз, 415 бригада ва 24 чорвачилик фермасида бўлиб, 1963 йилда олинган социалистик мажбуриятнинг бажарилишини текширмоқдалар.

Меҳмонлар КПСС Марказий Комитетининг ноябрь ва июль пленуми қарорларидан руҳланиб, област меҳнаткашлари «оқ-ҳаво қишлоқчиларининг зўр ушшоқлиги ва мардонворлиги билан етигиб, мўл ҳосил етиштириш йўлида жонобозлик кўрсатишга тўғатганини намунали билан қайд қилдилар. Область пахтакорлари ҳақиқатдан ҳам кўпчилик майдонлардаги ўзаларнинг нормал ривожланишига эришмоқдалар.

Янгириқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги Киров номи, «Хоразм», Шовот ишлаб чиқариш бошқармасидаги Охунбоев номи, Гурлан ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ўзбекистон», Хева бошқармасидаги Крупская номи, Хазораспдаги Нариманов номи колхозлари ва ўнлаб илгор бригадаларда ўза яхши ривожланиб, мўл ҳосил тўланимоқда.

Ўзаро текшириш бригадаси аъзолари машғул область колхозлари илгорларининг иш тажрибаларини ўрганиш билан бир қаторда, айрим хўжаликларда қўпол хато ва камчиликларга йўл қўйилганлигини ҳам учратдилар. Хева ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Хева» колхозини гектаридан 30 центнердан пахта етказиб бериш мажбуриятини олган. Меҳмонлар колхоз дала-ларини айланишларида маълум бўлдики, ўза парваринининг аҳоли мажбуриятга яраша эмас. С. Урозматов, С. Асдуллаев ва бошқа ўртоқлар бошқармадаги дала-лари қарийб 50 процент майдондаги ўза Ғешдан 10-15 кун кейинда қолмоқда. Бундай ҳўқум манзарани шу бошқармачи Эргельс номи, Карл Маркс номи, Чапаев номи колхозларида ҳам уч

ратдилар. Мусобақадорлар сарвотининг айна шу иссиқ кунларидеги ўзани ўз вақтида об-тобидан суғориш зарурлигини таъжидладилар.

Областдаги қатор бошқармаларда ўзани уст-устига суғориш ода-тусига кириб кетган. Янгириқдаги «Москва», Чапаев номи колхозларида сув коллекторга оқизилиб, исроф қилинмоқда.

Гурлан ишлаб чиқариш бошқармасида 11 минг гектар ердаги ўза суғорилгани ҳолда ҳозиргача атиги 4 минг гектар ерда култивация қилинган. Бундай аҳволида Хева ишлаб чиқариш бошқармасида ҳам учратилган. Областида ҳақиқат 20 минг гектарга яқин ердаги ўза бир марта ҳам суғорилмаган.

Сўнгги кунларда чўққир тракторларнинг иш унуми пасайиб кетди. Янгириқ ва Хазорасп бошқармаларида ҳар бир трактор кунига 7 гектар ўринга 4,5-5 гектар ердаги ўзани култивация қилинган. Бундай аҳволида Хева ишлаб чиқариш бошқармасида ҳам учратилган. Областида ҳақиқат 20 минг гектарга яқин ердаги ўза бир марта ҳам суғорилмаган.

Шуни айтиш керакки, қатор хўжаликларда колхозчиларнинг унумли меҳнат қилиши учун тегишли шарт-шароитлар яратиб берилмаётган. Дала шийпоялари сий-сий-оммалар ишларининг чинамас марказига айлантирилмаган.

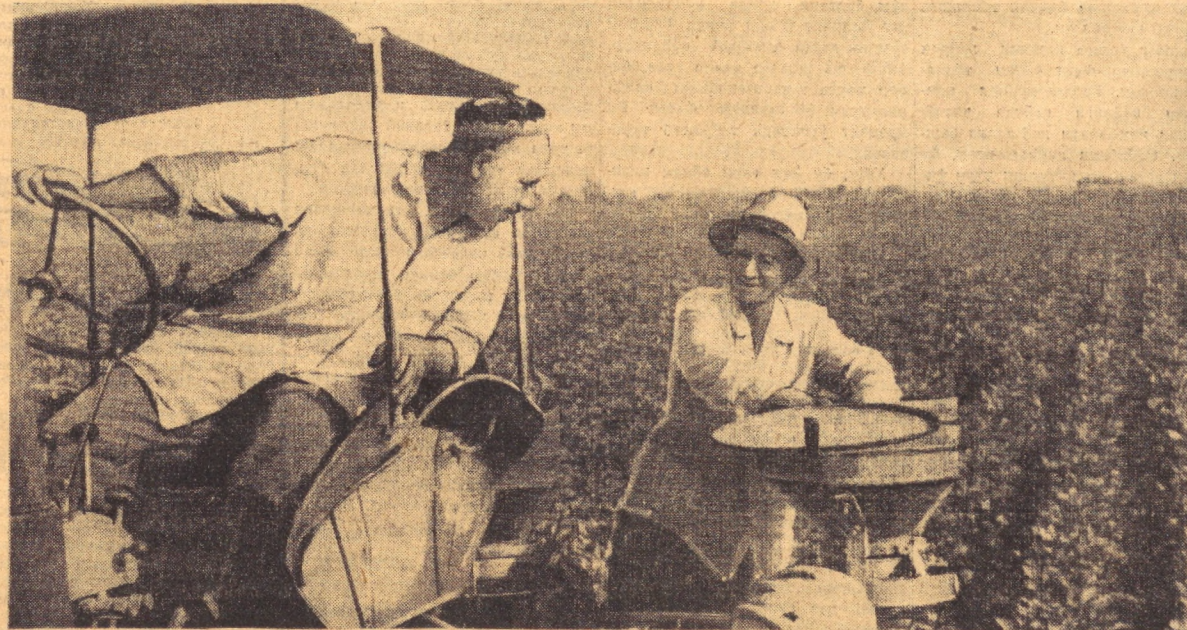
Мусобақадорлар область дала-ларида макжаҳуорининг аҳолини ҳам кўздан кечириб, бу муҳим соҳада етарли меҳр-мухаббат билан қаралмаётганини таъжидлаб кўрсатдилар. Туркманистон пахтакорларининг вакиллари ўза ва макжаҳуорини парварини қилишдаги қолоқликни тўғатиш юзасидан қимматли маслаҳатлар бердилар.

С. ИБРОҲИМОВ.

Н. С. ХРУШЧЕВ П. СПААКНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КИЕВ, 8 июль. (ТАСС). СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ҳозирги вақтда Киевда бўлиб, 8 июлда Велгия бош министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри П. Спаакни қабул қилди ва у билан суҳбатлашди.

Суҳбат тавом бўлгандан сўнг Н. С. Хрушчев П. Спаак шарафига аниқлаб берди.

СУРХОНДАРЁ. Термиз ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Намуна» колхозининг коммунист Жума Шойазаев бошқармадаги аъзо-лари 80 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан «ингичка» тоғали пахта етиштириш мажбуриятини олганлар. Бу ерда ўза 4-ўртинчи комплекс парваринида қирилгандан кейин оммалар равишда гулга иридан, Ҳазир ўзалар қўсқанмоқда. Суратда: бригада бошлиғи Жума Шойазаев ва тракторчи Шоберди Мавлонов ўртоқлар.

А. Ким фотоси. (ТАСС фототехникаси).

КОММУНИСТЛАР АВАНГАРД

Пленум қарорлари-оммага!

Шу кунларда etti йилликнинг зарбдор қурилишларида бири Тошкент ГРЭСини қурилиши. 150 минг киловатт қувватли биринчи турбогенератор ва биринчи қозон монтаж қилинмоқда. Қурилишнинг ҳамма жойларида иш қизғин бормоқда. Сиз ўнгидagi суратда кўриб турган «3-503» экскаваторнинг илгор машинистлари (чапдан ўнгга): Федор Николаев ва Анатолий Криштанов ўртоқлар кунига 300 кубометр ўрнига 700 кубометрдан тупроқ чиқариш билан нормани ошириб бажармоқдалар. Улар бу ерга Қозғонистоннинг Павлодар ГРЭСидан келишган. Юзоридаги суратдаги кўтарма автотраннинг бош қарувчиси В. Стадун электромонтаж ишларини бажаришда ўз нормасини 1,5 Ҳисса бажариб бошқаларга намуна бўлмоқда. У ҳам бошқалар каби ГРЭСнинг муҳим узелларидан бўлган электр қувватини қабул қилувчи ва тарқатувчи марказни муддатидан олдин монтаж қилишда ўзининг мусосиб Ҳиссасини кўшмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

ПЛЕНУМ ҚАРОРЛАРИГА БАҒИШЛАБ

Анджон области, Чуст ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетиде агитаторларнинг семинари ўтказилди. Семинарда бошқарма партия комитетининг секретари ўртоқ М. Бобожонов «КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорлари ва бошқарма меҳнаткашларининг вазифалари ҳақида» доклад қилди.

Семинарда Пленум материаллари пропагандасини меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий ишга бошқарма олдига турган кўнраг вазифалар билан боғлаб олиб бориш, бунда асосий эътиборни бу йил ола-Ватанга 50 минг тонна «ок олти», шунингдек ҳар қачонгидан кўп гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотлар етказиб бериш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун курашни кучайтиришга қаратилган лозимий алоқидани уқтирилади.

А. ЗОИРОВ,
«Кизил Узбекистон»нинг штат-сиз мухбири.

ҚИЗГИН ТАЙЁРГАРЛИК

Бухоро ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитети КПССнинг 60 йиллигига тайёргарлик ишларини қизғин юборди. Партия маорифи кабинетда Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси В. И. Лениннинг революцион фаолиятини акс эттирувчи «В. И. Ленин қурулди қўзғолон тўғрисида», «Партия бизни коммунизмга бошлаб бормоқда» каби стендлар, «Савод беринг, жабо берамиз» деган махсус столлар ташкил этилди.

Партиянинг сиёсий доқдақларидан М. Самадова, С. Шероф ўртоқлар В. И. Лениннинг революцион фаолиятига доир темаларда мазмунли лекциялар ўқидилар.

Т. ОКМУРДОВ,
Бухоро ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг инструктори.

ИЛМИЙ БИЛИМЛАРНИ ТАРҚАТУВЧИ БЎЛИМ

Яқинда Тошкент тўқимачилик институтига Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи республика жамаиятининг енгил ва тўқимачилик санаети секцияси ташкил этилди.

Секция ўз олдига енгил ва тўқимачилик санаетининг ютуқларини оммалаштириш ва илгор тажрибаларни республика корхоналарида жорий этишни мақсад қилиб қўяди.

Р. АМИНОВ.

ГАЗЕТА-ЖУРНАЛ КОМБИНАТИ ҚИССАСИ

Бир донишманд музикали воқеага қўлоқ солганда фақат музиканинг ўзигагина маҳлиё бўлиб қолган киши янгилашди, воқеанинг моҳиятини тушунай қолади, деган экан. Қирғизчи йиллар ўртасида Тошкентда турган газетажурнал комбинати қуриш идеяси ҳам худди шундай музикали воқеалардан бири бўлганга ўхшайди. Бизнингча, бундай гитант комбинатни планлаштирган кишилар бошқарманинг тағига чуқур кириб бориб, унинг музикасидан илҳомланиб қўя қолганлар.

— Йиллик қуввати 1 миллиард 100 миллион оттиска тенг бўлган комбинатга ага бўлиш шарафиди! Қандай бўлмасин қурилиш бошланса бўлди, комбинат битди ҳисоб,— деб ўйлашган бўлса ҳам ажаб эмас.

Лекин улар комбинатнинг йиллик қувватини қозғога қарий кўришганими? 1 миллиард 100 миллион оттиск дегани комбинат йилгига 22 минг тонна қозғи ишлашни лозим дейилган! Бу қўли еки оми, дерис. Ўрта Осиё республикалари ҳатто ҳозир бир-галликда ҳам йилгига шунча қозғи ишлабмайди.

Шунақаси ҳам бўларканки, бир қурилишни бошлаган, давом эттирган ташкилотлар тугатилиб кетаркан ҳам, лекин қурилишнинг охири қўришмас экан. Бундай пешонаси ярқирамаган қурилишлардан Ўзбекистонда энг узоқ қурилаган энг узун қурилиш газетажурнал комбинати бўлиб чиқди. Бу комбинатнинг Хадрага яқин жойда қурилаётганини ҳамма билса-да, уни қуриш қачон бошланганини ҳамма ҳам аслай олмас экан. Бир киши «осимий табиъатини, шундан бери қурилади» деганича бор.

Комбинатга биринчи марта 1948 йилда пойдевор қўйила бошланган бўлса, фақат 1959 йилгача унинг бири қисми фойдаланишга топширилган. Қарий ўн йил ичда комбинатнинг маъмурий биноси қўй қўрибди. Ундан кейинги тўрт йил давомида эса, бионинг чап ва ўнг қанотиди қурилиш ишлари олиб борилаётган. Ҳозир бу биони Мадаини министрлигига қарашли турли ташкилотлар ағаллаб олган бўлса-да, уни ҳали тўла фойдаланишга топширилган деб бўлмайди. 1963 йил 1 майгача бўлган маъмурият қараганда, ҳали йил катта-кичик 435 хил ишлар бажарилиши лозим. Бундай чала ишлар бўлиши бор-йўғи 19 варақни тўлдирган. Шунга қарамай комбинатнинг санает корпуси қу-

КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН
рейд

рилишига қирғиз кетилган. Қурилиш дирекцияси бизнинг нега бундай қилинди, деган саволни қўяди:

— Қурилиш ўн беш йилга қўйилди-ю, чала ишларни бажаришга маблаг қолади-ю?— деб жавоб берди.

Сўхбатлардан шу нарсга маълум бўлдики, маъмурий бинодаги чала ишларга маблаг қолмаган, санает корпуси қурилишини бошлаб юборишга бел боғланди. Шу баҳона билан ҳам санает корпуси бўйича белгиланган ишларни, ҳам маъмурий бино бўйича чала ишларни битказиб олмақчи бўлишди.

Мана, ҳа-ҳу деб ордан ўн беш йил ҳам ўтиб кетди, комбинат қурилишида нима тайёр-у, нима тайёр эмас, деган савол турлини мумкин. Чала ишлардан қўз қўнмас. Ўзбекистонда энг узун маъмурий бино битган. Комбинат санает корпуси қурилишининг бири нисми эса бошлаб қўйилган-у, охири қўришмайди. Лойиҳанинг бири нисми вариант бўйича сметада қўриштирилган қарий 3,5 миллион сўмлик маблагнинг 82 проценти фақат маъмурий бионини тиклашга сарфлаб юборилган.

Бунинг устига кишини ҳайрон қолдирадиган факт билан тўқнаш қолдики. Газета-журнал комбинати кейинги пайтда китоб-журнал комбинати деб атала бошлаган. Сабобини суриштирсак, бу қийин аҳволдан қутилиш учун йўлаб чиқарилган нарсга экан. Ким билди, қурилишни йил 15-20 йилга қўйиш кимга керак экан. Чунки китоб-журнал комбинати биргина санает корпусини тиклаш учун йил 7,5 миллион сўм маблаг ажратилиши лозим. Бор-йўғи 3 миллион сўмлик ишлар 15 йилда бажарилишига, бу иш қанчалар қўйилганини тахмин қилиб кўрсга ҳам бўлади-ку. Тўғри, ишнинг суруятини кескин тезлашти билан қурилиш муддатини анча қисқартириш мумкин. Лекин қазаки шундай қилишга қодирми? Суруятини кескин кўтариш учун катта маблаг ажрата оладими?

15 ЙИЛДА
БИР БУРИЛИШ

Г Ж К Ё К Ж К ҚИССАСИ
латифаларга жуда бой. Масалан, сиз билан бизга ўхшаганлар

ГЖК — газетажурнал комбинати.

Ҳа, нима қилмоқ керак? Қурилиш давом эттириш керакми, йўқми? Газета-журнал комбинати муҳими е К Ж К ми? Бизнингча, Тошкентда газетажурнал комбинати қурилишига ҳеч қандай ишга асло даражаси ишлаб чиқариш базаси мавжуд ва газетажурналлар нашр этиш планини муваффақиятли бажариш қуралига эга. Қурилишни китоб-журнал комбинати номи остида давом эттириш эса, мумкин эмас. Чунки биринчидан, у халқ қўлига ишларни қилишга керак. Иккинчидан, халқига лойиҳа ҳужжатлари ишланмаган. Учинчидан эса, маблаг йўқ.

Шундай экан, нимага асослан китоб-журнал комбинатини қуриш мумкин? «Ўзгоспрокт» лойиҳалаш институти эса бундай комбинатни лойиҳалаштиришга қодир эмас. У лойиҳаларни корхоналарини эмас, граждн биноларини лойиҳалашга ихтисослаштирилган. Бизнингча, маъмурий бино қурилишидаги чала ишлар тугаллангани, ҳозиргача қарқас тикланган санает корпусининг биносини қурилиш охиригача етказилиши ва унда китоб босиб чиқариш йўлга қўйилиши лозим. Қурилишнинг узоқ йилларга қўйилиб кетилиши натижада ажуллага келган камчиликларни тугатиш учун қазаки, қурувчи ва лойиҳачи иштирокида комиссия тузилиб, қурилишдаги шу кунги аҳвол ўрганиб чиқилиши ва чала ишларни тезроқ тугаллаш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланиши мақсадга мувофиқдир.

Шу билан бирга, ташкилотлар ҳозиргача қурилиш практикасида давом этиб келаётган бир ёмон одатга барҳам бериш чораларини қўришлари керак. Қазаки объектларни халқ ҳўжалик планига киритганда қўлидаги маблаг билан ҳисоблашнинг лозим. Бир йўла бир неча катта объектни бошлаб қўйиб, маблаг етказиб беролмаслики қурилиш муддатини қўйиб юборишга олиб келмоқда. Аввал бир объектни тўла фойдаланишга топшириб, сўнгра бошқа объектни қуришга киришиш лозим.

«Қизил Ўзбекистон» рейд бригадаси:

В. СЕМЕНОВ,
«Средазоргтегстрой» инженер.

Х. АБДУЛЛАЕВ,
«Ўзгоспрокт» инженери.

М. МАНСУРОВ,
«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

«Қизил Ўзбекистон» рейд бригадаси:

В. СЕМЕНОВ,
«Средазоргтегстрой» инженер.

Х. АБДУЛЛАЕВ,
«Ўзгоспрокт» инженери.

М. МАНСУРОВ,
«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

«ПАХЛАВОН МАҲМУД РУБОЙЛАРИ»

ҲАҚИДА

«Мутафаккир шоир», «Умар Хайёмнинг давомчиси» ва ҳоказолар, деб атайди. Ленин шуниси ажабланирканки, ўтган асрларда шаръ адиблари ҳақида асарлар ёзган тадриқчилар Пахлавон Маҳмудни тасаввуф (мистицизм) мазҳабига рубоийлар ёзган, «тасаввуф тарихида (йўлида) кўп рибзат чеккан» шоир деб, унга объектив баҳо берганлар-у, лекин адабиётшунос Т. Жалолов эса уни «Шаръ адабиётида теран маъмуний, нафис ва ўйноқ рубоийларнинг автори, «илгор», равшан фикрли файласуф бир аот» қилиб кўрсатади. Субъектив тадриқчилар шунини, «жонин», «ишқ», «май», «дўзах» деган сўзларига маҳлиё бўлиб, пошпа-паша уни Умар Хайёмга ўхшатиб, «равшан фикрли илгор файласуф» қилиб қўя қолган.

Аслини олиб қараганда, Пахлавон Маҳмуд ўз рубоийлари билан Хайёмга асло ўхшамаслигини, аксинча, ҳаётга, инсониятга насл назар билан қарайдиган, ҳаётга эмас, ўлимга қорайдиган мистик шоир эканлигини кўрсатади.

«Эй гофил, умрингга бини қўйма қўй. Қазойи муаллақ турар боп, уза» (43-бет).

«Одамлардан вафо истама эинхор. Вафо одати йўқ бани одамда» (77-бет).

«Дунё дўстлигига берма хотир ҳеч. Некдан ўзга ундан бўлмас охир ҳеч. Юз йил яшасанг ҳам ўлим кедади» (59-бет).

Шу нарсга тушуниб бўлмайди, таржумон ўртоқлар ҳақда рубоийларнинг таржимасини сохталаштириб «жонин» қилиб берганлар. Масалан, бир рубоийда, «шоҳ бўламан дини мен, ҳамминанг гадоси бўл, дини мен» тўғрисида, бошқа кўрсатилган десанг, ҳамминанг қўлини ўт-у, «ёнингни» напти бўл деб, одамларни ювмош, мўмин, илгори бўлишга — динга эришди, таржумонлар эса бунга бошқача маъно бериб:

«Подоблиц истасанг, элга гало бўл, эл тож каби бошга кўтарсан десанг, эл қўлини туттин-у, хосини бўл» — деб таржима қилдилар. Улар «э» деган сўзни қўйилган тўғриси, шу билан тасаввуфчи шоирни халқнинг қилиб кўрсатмоқчи бўлишганми?

Китобнинг охирида тузувчилар берилган изоҳларда Т. Жалолов йил бундай дейди: «Китоб нашрга тайёр бўлганда кейин Пахлавон Маҳмуднинг тоғт гўзал бир фалсафий рубоийси қўлимизга тушди. Бу рубоий ҳикоятдан бўлиб, савол-жавоб тарзида ёзилган. Биз

«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

Уни дарҳол таржима қилиб, китобга қўйишни лозим қўрдик. Мана шу ҳикоя ва рубоий:

«Хазрат Пахлавон бир донишманддан «Китобнинг моҳияти нима?»— деб сўради. Донишманд: — Е шамол, ёки туш, ёки афсона, — деб жавоб берди. Пахлавон сўрашда давом этибди, донишманд жавоб берди:

Дедим: айт, умрингга маъноси нима? парвона, Дедим: бу дунёга бини қўйган ким? девона»

Қарангки, дунёдан, ҳаётдан беэшига, лессимизга қачирувчи бу сафсата «ғўзал фалсафа» эмас! Тўғри, бу ҳам фалсафа, лекин асло бизнинг фалсафа эмас, балки диний-идеалистик фалсафадир, демак биз учун зарарли фалсафадир.

Бундай диний сафсаталарни беэаб-бежаб, кўп нусхада босиб чиқарган Ўзбекистон Бадий адабиёт нашриётидаги ўртоқларнинг дидига ҳайрон бўлсан, киши!

Бу факт ўртоқ Н. С. Хрущёвнинг КПСС Марказий Комитети июнь Пленумида сўзлаган нутқида, баъзи адабиётчиларимиз ва нашриётчиларимиз идеология ширини айтидан Нўх пайғамбарнинг кемашига ўхшатадилар ва бу кемада идеология соҳасидаги ҳамма оқим ва йўналишларнинг хушбўй хиди димоққа уриб туришини истайдилар, деб қаттиқ инюни билан айтган сўзлари нақадар ҳаққоний эканлигини кўрсатади.

Урни келганда шунини ҳам айтиш керакки, адабиётшунос Т. Жалолов адабий меросга жуда қизиқади-ю, лекин бу муҳим масаллага юзак қарайди, тадриқчи тадриқчи марксизм-ленинизм методологияси нуктаи назардан олиб бормайди, қўлига тушган материалларни сарак-пучкага акратмай, ҳаммасини аралаш-қуралаш қилиб юборибди, масалани тадриқчи, яъни баён қилиш ўрнига ўз шахсий кеинимларини, ҳаттоки йилнинг таассуротларини ўйламай, нетмай эза беради. Бадий адабиёт нашриётидаги ўртоқлар эса унга ёрдам бериш, тўғри йўлга қўриштириш ўрнига унинг «дард-хасратларига» кенг ўрин берадилар, қозғ-бўғ сарф қилдилар, ҳаттоки сакхилик билан давлат кассасидан пул ҳам тўлайдилар.

Юқорида қўриштирилган китобдан ташиқари, Т. Жалоловнинг «Ўзбек шоирлари» китобида, «Фузулий девонига ёзган сўз бошлар ва изоҳлари ҳам бу фикрини мизга далил бўла олади.

«Фузулий девонига» баған сўз босилганда, жумладан, у мана бу гапларни ёзди: «Мен «Лайла ва Мақнуна»ларни қайта-қайта ўқидим. Шунда: Нихомий таҳосига қойил қолди. Хасрав Доҳлавийнинг буфўлдек сарашматга офарин дедим. Навойнинг Мақнунига мотам тўтиб йиғладим. Фузулийга келганда ҳайрат майдан маст бўлдим... Фузулийнинг достонини ўқиганда йиғилсан...»

Хўш, бу «хонани» гапларнинг яъни таъкиот ишларига нима алоқаси бор?

Рустам АБДУРАҲМОНОВ.

Рустам АБДУРАҲМОНОВ.

Рустам АБДУРАҲМОНОВ.

Рустам АБДУРАҲМОНОВ.

